

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: اخلاق (۲) رشته: علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع امتحان: ۸ صبح
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سال سوم متوسطه سالی واحدی		تاریخ امتحان: ۸۸/۳/۱۱
نوبت خرداد ۸۸		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی
ردیف	راهنمای تصحیح سوالات	بارم
۱	تهمت آن است که بر پایه حدس و گمان در حق کسی به او رفتار یا خالت ناپسندی را نسبت دهند، درحالی که غیبت بازگفتن عیب های واقعی شخص در غیاب اوست.	۱
۲	اولا: ابعاد غیبت عبارتند از: ۱- بعد عملی ۲- بعد درونی ۳- بعد معنوی (الهی) ثانیا: در این روایت حضرت به تأثیر منفی غیبت در بعد معنوی اشاره دارد و رابطه خداوند با اهل غیبت را روشن می سازد.	۱/۵
۳	ردّ غیبت و دفاع از کسی که مورد غیبت قرار گرفته، باید با نوع غیبت متناسب، جامع و کامل باشد. برای مثال اگر عیب درباره بدن و جسم شخص باشد، در پاسخ می توان گفت: عیب آن است که نزد خداوند نقص به شمار می رود. چه بسا افرادی با نقص جسمانی پیش پروردگار محبوب ترین، وافرادی با وجود برخورداری از سیما و اندامی مناسب، نزد خدا مبعوض ترین باشند. (یا مثال های دیگری که در صفحات ۴۶ و ۴۷ کتاب آمده است.)	۱
۴	برای جواز غیبت از ستمگر شرایطی وجود دارد که عبارتند از: ۱- نیت و قصد مظلوم از غیبت کردن درباره ظالم، دفع یا رفع ظلم باشد او باشد. (۰/۵) ۲- مظلوم فقط اجازه دارد درباره ستمی که در حق او شده است سخن بگوید. (۰/۵) ۳- مظلوم فقط حق دارد نزد کسی از ستمگر غیبت کند که هم توان کمک کردن به او و هم امید به یاری و حمایت او داشته باشد. (۰/۵)	۱/۵
۵	گاه انسان تصمیم می گیرد کار خیری برای تقرب به پروردگار انجام دهد اما در همین تصمیم به دلیل وجود خللی، سستی می کند، از این رو صادق نیست البته سرچشمه این تزلزل و تردید چیزی جز خواهش های نفسانی نمی باشد. در این حالت او به دروغ در عزم دچار شده است.	۱
۶	دروغ در عمل فقط به سبب عدم هماهنگی میان عمل و درون حاصل می شود خواه هدف نشان دادن به دیگران باشد یا خیر. (۰/۵) مثال: در حال نماز به ظاهر چنان حالت خضوع و خشوع به خود بگیرد که گویا در عظمت پروردگار غرق است ولی در باطن غافل از خدا باشد. (۰/۵)	۱
۷	فقیهان، دروغ بستن به خدا و پیامبر (ص) و پیشوایان معصوم (ع)، گواهی و شهادت دروغ، قسم دروغ، تهمت زدن را به صورت مسلم از گناهان بزرگ به شمار آورده اند.	۱
۸	زیرا دروغگویی حتی به صورت مجازش نیز بر روان انسان تأثیر سوء و نا مطلوبی برجای می نهد و راه فساد و انحطاط را پیش روی انسان هموار می سازد.	۱
۹	ابطال روزه در صورتی است که از خلاف واقع بودن مطلب آگاهی کامل دارد، سپس آن را به آنان نسبت می دهد.	۱
۱۰	بهتان نزد دانشمندان اخلاق نسبت دادن رفتار یا گفتار یا حالتی زشت و ناپسند به کسی که است از آن زشتی، پاک و منزه است.	۱
۱۱	بهتان بذر دشمنی را در جامعه بشری پاشیده، دوستی ها را به دشمنی تبدیل می کند و حس اعتماد را از بین می برد و همه روابط را تحت تأثیر قرار می دهد. ازدواج ها را تبدیل به طلاق، روابط پدر و فرزند را تیره و حتی موجب وقوع جنایاتی چون قتل می شود.	۱

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : اخلاق (۲) رشته : علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع امتحان: ۸ صبح
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سال سوم متوسطه سالی واحدی		تاریخ امتحان : ۸۸/۳/۱۱
نوبت خرداد ۸۸		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی
ردیف	راهنمای تصحیح سوالات	بارم
۱۲	سرچشمه این رفتار ناپسند صفات زشت نفسانی است که عبارتند از ۱- دشمنی و کینه توزی ۲- حسد ۳- تکبر ۴- حب مقام یا مال (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۱۳	پیکار لفظی یا مراء ، رشته های محبت را قطع و دل را از دوستی تهی می سازد و از آن جا که دل ، ظرف محبت است و بدون آن زنده نمی ماند ، دل شخص مبتلا به مراء رو به مرگ خواهد گذاشت .	۱
۱۴	الف : شماتت در برابر رفتار پسندیده (۰/۲۵) برای نمونه : سرکوفت منافقان به اهل ایمان در بلاها و مصیبت ها از این قبیل است . (۰/۲۵) ب : شماتت در برابر رفتار ناپسند (۰/۲۵) برای مثال : سرزنش شخصی که به سبب عدم رعایت موازین دینی در معاملات ورشکسته شده . (۰/۲۵)	۱
۱۵	از دو جزء تشکیل شده است : ۱- تقلید دیگران ۲- قصد خندانن آنها (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۱۶	برای درمان این بیماری باید به عواقب و پیامدهای شوم آن اندیشید. (۰/۲۵) استهزاء مایه دشمنی دنیا (۰/۲۵) و عذاب و گرفتاری آخرت است . (۰/۲۵) استهزاء موجب خوارشدن می شود و چه بسا به همان چیزی که دستاویز قرار داده دچار شود . (۰/۲۵) او باید ببیندیشد که روزی دهنده خداست و کسب خشم و ناخشنودی خدا مایه قهر و از بین برنده روزی است (۰/۲۵) و به این ببیندیشد که اگر خود مورد استهزاء قرار می گرفت آیا خشنود می شد ؟ (۰/۲۵)	۱/۵
۱۷	آن گاه که سخن چینی نزد کسی انجام شود که از او بیم زیان و آزار است سعایت نامیده می شود .	۰/۵
۱۸	الف : او را تصدیق نکند ، زیرا گناه کار و فاسق است و گواهی فاسق پذیرفته نیست . (۰/۵) ب : او را از این کار باز دارد زیرا عمل او از امور منکر می باشد . (۰/۵) ج : از او ابراز تنفر کند زیرا او مبغوض خداست و تنفر از مبغوض خدا لازم است . (۰/۵) (یا یکی از وظایفی که در صفحه ۳۰۷ کتاب آمده است .)	۱/۵
۱۹	۱- عذاب قبر ۲- مسخ در محشر ۳- محروم شدن از بهشت ۴- عذاب آخرت (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۲۰	همکار محترم خسته نباشید	جمع نمرات